

**SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI
W ZESPOLE SZKÓŁ
SZKOŁA PODSTAWOWA
I GIMNAZJUM
W POTOKU
NA LATA 2009/2012.**

„Uncja profilaktyki jest więcej warta niż funt leczenia”

/McDoughall/

*Zatwierdzony do realizacji
na posiedzeniu RP dnia 09.12.2009r.*

Potok 2009

WSTĘP

Podstawowym założeniem Programu Profilaktyki jest wspomaganie uczniów w rozwoju, wspieranie w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi ich prawidłowemu rozwojowi, a także likwidowanie czynników niekorzystnych dla ich zdrowia i życia. Głównym celem działań profilaktycznych jest więc szeroko pojęta ochrona ucznia przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju. Jest to szczególnie istotne dla młodzieży w wieku gimnazjalnym,

w okresie dorastania, kiedy to pod wpływem intensywnych zmian zachodzących w osobowości młodego człowieka istnieje zwiększone zagrożenie podejmowania zachowań ryzykownych. Zaplanowane i systematyczne działania profilaktyczne dostosowane do wieku uczniów stanowią niezwykle istotny element w procesie wychowania, a realizacja założonych celów wspomaga podstawowe priorytety funkcjonowania szkoły.

PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Szkołę w działaniach dotyczących edukacji prozdrowotnej wspomagają akty prawne takie jak:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej - art.72.
- Konwencja o Prawach Dziecka - art.3, art.19, art.33.
- Ustawa z dnia 7 X 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 roku Nr 67, poz. 329 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie MENiS z dnia 26 II 2002 roku dotyczące kształcenia w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458).
- Rozporządzenie MENiS z dnia 19 VII 2002 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, a zwłaszcza zasad świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, a wartości rodziny (Dz. U. Nr 121 z dnia 31 VII 2002 roku, poz. 1037).
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz.U. z 1994 Nr 62, poz. 265).
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości (Dz. U. Nr 147 z 2002 r., poz. 1231
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997r o przeciwdziałaniu narkomanii(Dz. U. Nr 75 poz. 468), nowelizacja z 27 listopada2000r-Dz.U. Nr 103, poz. 1097).

I. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu Profilaktycznego jest Zespół Szkół, Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Potoku. Program kierowany jest do: uczniów, rodziców oraz nauczycieli.

II. TERMIN REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany w roku szkolnym 2009/2010 , 2010/2011 i 2011/2012.

III. CEL GŁÓWNY

Planowanie i wdrażanie oddziaływań profilaktycznych na ucznia, jego środowisko w celu przygotowania uczniów do bezpiecznego stylu życia, zminimalizowania negatywnych wpływów środowiska oraz niepokojących zachowań jak agresja, przemoc, niska motywacja do nauki itp.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE

- Eliminowanie agresywnych zachowań uczniów i stosowanej przez nich przemocy.
- Wdrażanie uczniów do przestrzegania norm zachowań dotyczących kultury osobistej.
- Uczenie rozwiązywania konfliktów w sposób konstruktywny, zapobieganie powstawaniu zachowań agresywnych, dążenie do panowania nad własnymi emocjami.
- Kształtowanie u uczniów umiejętności właściwego zachowania się w różnych sytuacjach życiowych.
- Dbłość uczniów o własne zdrowie i sprawność fizyczną, umiejętne planowanie i wykorzystywanie czasu wolnego.
- Wykształcenie właściwej postawy wobec problemów uzależnień.
- Pomoc uczniom mającym trudności w nauce, sprawiającym problemy wychowawcze.
- Motywowanie uczniów do nauki.

V. DIAGNOZA ZAGROZEŃ

Tworzenie Szkolnego Programu Profilaktyki wymaga określenia obszarów problemowych i dostosowania do nich konkretnych, zaplanowanych działań. Zespół Szkół Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Potoku jest niewielką szkołą, co w połączeniu z przyjaznym i bezpiecznym otoczeniem sprawia, iż stwarzamy naszym uczniom duże poczucie bezpieczeństwa. Wszyscy

uczniowie naszej szkoły mieszkają na wsi, a zatem dostęp do korzystania z różnych propozycji ośrodków kulturalnych mają utrudniony.

Diagnoza środowiska szkolnego została opracowana na podstawie:

- relacji wychowawców klas na temat problemów wychowawczych w danej klasie,
- ankiet dla uczniów w klasach I-III, IV-VI szkoły podstawowej i w klasach I-III gimnazjum,
- ankiet dla nauczycieli,
- ankiet dla rodziców,
- obserwacji zachowań uczniów,
- analizę dokumentacji szkolnej,
- wnioski z posiedzeń Rady Pedagogicznej.

Podstawowym celem badań było zebranie wiarygodnych informacji dotyczących występowania i rozmiarów takich zjawisk jak: bezpieczeństwo uczniów w szkole, używanie substancji psychoaktywnych (tytoń, alkohol, narkotyki), agresja wśród dzieci i młodzieży, trudności szkolne, niska motywacja do nauki, spędzanie wolnego czasu. Istotnym elementem diagnozy było rozpoznanie oczekiwań rodziców i nauczycieli wobec konstruowanego programu profilaktyki oraz ich nastawienia i chęci zaangażowania się w realizowanie tego programu.

Z diagnozy sytuacji w szkole wynika, że najczęstszymi zachowaniami ryzykownymi podejmowanymi przez uczniów są:

- zachowania agresywne,
- wulgaryzmy,
- wagary,
- brak motywacji do nauki,
- kontakt z papierosami.

Przedstawiona powyżej ocena stanu wyjściowego w zakresie zagrożeń i problemów wychowawczych pozwoliła na sformułowanie głównych celów Szkolnego Programu Profilaktyki, a następnie wyznaczenie zadań i sposobów ich realizacji, służących osiągnięciu założonych celów.

VI. FORMY REALIZACJI

- rozmowy z uczniami i ich rodzicami,
- gry i zabawy integracyjne,

- odpowiedni dobór tematyki godzin z wychowawcą z zakresu poprawnej komunikacji w relacjach uczeń -uczeń, uczeń – nauczyciel, uczeń – rodzic,
- szybkie reagowanie na przejawy agresji i przemocy,
- spotkania z rodzicami,
- obserwacja zachowań uczniów w czasie przerw międzylekcyjnych i zajęć szkolnych,
- filmy profilaktyczne.

VII. PLANOWANE EFEKTY

- utrzymanie wizerunku szkoły przyjaznej i bezpiecznej,
- poprawa frekwencji wśród uczniów,
- zminimalizowanie zjawiska agresji w szkole (w tym agresji słownej i wulgaryzmów),
- zwiększenie poziomu wiedzy,
- zbudowanie przyjaznych relacji pomiędzy uczniami i ich rówieśnikami oraz uczniami a osobami dorosłymi,
- wykreowanie postaw społecznie pożądanym nastawionych na współdziałanie i drugiego człowieka,
- ograniczenie zjawiska palenia papierosów i eksperymentowania z innymi środkami zmieniającymi świadomość,
- wyposażenie uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych i podejmowania odpowiedzialnych decyzji .

VIII. SZCZEGÓŁOWY PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Model informacyjny (wszystkie klasy)

Zadania	Formy realizacji
I Profilaktyka dydaktyczno-wychowawcza	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Informowanie o organizowanych punktach konsultacyjnych z psychologiem i pedagogiem. ➤ Współpraca z rodzicem w kierowanie uczniów na badania do PPP. ➤ Zapewnienie pomocy w nauce (zajęcia wyrównawcze, rewalidacyjne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne). ➤ Stworzenie uczniom możliwości uczestniczenia w kołach zainteresowań. ➤ Informowanie rodziców o rodzajach i formach pomocy proponowanych przez instytucje wspierające szkołę. ➤ Pomoc psychologiczno – pedagogiczna na terenie szkoły .

Zadania	Formy realizacji
II. Zapoznanie uczniów z obowiązującym i regulaminami	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych ze Statutem, WSO, Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki, Procedurami postępowania w sytuacjach zagrożenia, Regulaminem Szkolnym, Regulaminem wycieczki, szatni, stołówki, regulaminami pracowni komputerowej, sali gimnastycznej i innymi obowiązującymi w szkole.
III. Tworzenie bezpiecznego, wolnego od uzależnień środowiska wychowawczego o szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dyżury nauczycieli na korytarzach, w szatni, przed szkołą. ➤ Kontrola zachowań uczniów w toaletach. ➤ Ankietowanie środowiska szkolnego na temat bezpieczeństwa w szkole. ➤ Organizowanie spotkań z funkcjonariuszem do spraw nieletnich i ruchu drogowego. ➤ Informowanie o sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu uczniów. ➤ Warsztaty „Jak radzić sobie z przemocą i agresją” ➤ Zapoznanie uczniów z punktami statutu dotyczącymi zakazu używania środków uzależniających i opuszczania szkoły podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych. ➤ Szkolenia na kartę rowerową. ➤ Współpraca z Policją.
IV. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tworzenie bezpiecznej atmosfery w szkole i poza nią. ➤ Przygotowanie apelu „Ferie zimowe – bezpieczne i zdrowe”, „Bezpieczne wakacje”. ➤ Przygotowanie apelu bezpieczna droga do szkoły/domu.

SZKOŁA PODSTAWOWA KLASY I-III

Cele	Zadania, formy realizacji	Odpowiedzialni
Rozwijanie samoświadomości, samopoznanie Ja i inni.	Integracja zespołów klasowych.	Wychowawcy, pedagog szkolny.
	Wzmacnianie poczucia własnej wartości (ja i moje miejsce w klasie).	Wychowawcy, pedagog szkolny.
	Rozpoznawanie i nazywanie emocji (złość, agresja jak sobie z nią skutecznie radzić).	Pedagog szkolny.
	Wyrabianie tolerancji w stosunku do innych.	Wychowawcy.
	Przeciwdziałanie stereotypom płci,	Wychowawcy.
	Kształtowanie prawidłowego stosunku do osób niepełnosprawnych.	Wychowawcy, pedagog szkolny.
	Uczenie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu.	Wychowawcy.

	Wpajanie prawidłowych nawyków (odżywianie, stosowne ubieranie, ruch na świeżym powietrzu).	Wychowawcy, pielęgniarka.
Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego.	Zapoznanie się z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa.	Wychowawcy, policja, pedagog szkolny.
	Gdzie szukać pomocy w różnych sytuacjach (pogadanka).	Pedagog szkolny.
	Uświadomienie dzieciom różnic w kontaktach międzyludzkich (zaufanie i ostrożność, gdzie jest granica).	Wychowawca, psycholog z PPP.
	Uświadomienie i różnicowanie sytuacji bezpiecznych i niebezpiecznych.	Wychowawca.
Umiejętność radzenia sobie ze złością, agresją i przemocą oraz w sytuacjach trudnych.	Warsztaty „Jak radzić sobie z przemocą, agresją i złością” – kl.1 Spotkania z policjantem na temat „Zasady bezpiecznego zachowania się w szkole i poza nią”. „Rozwiązujemy trudne sytuacje w klasie”.	Wychowawca, pedagog szkolny, policjant.
Promowanie zdrowego stylu życia	Pogadanki na temat szkodliwości dymu nikotynowego. Pogadanki nt. roli i zasad przestrzegania higieny osobistej, filmy edukacyjne. Prowadzenie zajęć korekcyjnych dla uczniów z grup dyspenseryjnych. Przybliżenie uczniom i rodzicom zagadnień związanych z problematyką wad postawy. Dostosowanie wielkości krzeseł i stolików do wysokości uczniów. Prowadzenie różnych form pozalekcyjnych zajęć sportowych. Udział w programach zdrowotnych organizowanych przez PCK, Sanepid	Wychowawcy, pedagog szkolny Pielęgniarka Nauczyciel wychowania fizycznego Wychowawca Nauczyciel wychowania fizycznego. Opiekun szkolnego koła PCK
Zagospodarowanie czasu wolnego uczniów.	Koła zainteresowań, wiedzy, sportowe. Zajęcia świetlicowe - opiekuńczo-wychowawcze finansowane przez GOPS w Jedliczu Konkursy, wycieczki, imprezy szkolne. Konsultacje przedmiotowe. Drużyna zuchów	Nauczyciele, wychowawcy, opiekun świetlicy, opiekun drużyny zuchowej

<p>Niwelowanie przejawów przemocy i agresji.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie świadomości, że uczeń może skutecznie poradzić sobie z sytuacjami nacisku (przemocy, agresji). 2. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własną i cudzą agresją. 3. Zwiększenie poczucia własnej wartości i poszanowanie tożsamości własnej i rówieśników. 4. Zwiększenie umiejętności radzenia sobie z emocjami, stresem i zagrożeniem. 5. Wprowadzenie wewnątrzszkolnego programu przeciwdziałania przemocy i agresji. 6. Prowadzenie zajęć wychowawczych na temat radzenia sobie w sytuacjach trudnych. 7. Prowadzenie zajęć wychowawczych integrujących zespoły klasowe. 8. Spotkania z przedstawicielami Policji 9. Praca nad szacunkiem wobec siebie i innych. 10. Postawa nauczyciela – szacunek wobec ucznia; nauczyciel – wzorem. 11. Opracowanie klasowych kontraktów lub innych form umowy, dotyczących eliminacji zachowań agresywnych. 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, policjant.</p>
<p>Motywowanie uczniów do nauki.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywizowanie uczniów do nauki przez stosowanie aktywnych metod pracy. 2. Organizacja cyklu zajęć wzmacniających samoocenę. 3. Rozwijanie zainteresowań uczniów poprzez poszerzanie oferty kół zainteresowań 4. Indywidualizacja procesu nauczania i oceniania w stosunku do wybranych uczniów. 5. Wzmacnianie motywacji w systemie oceniania – nagrody, dyplomy, wyróżnienia 6. Wyposażenie rodziców w wiedzę nt. przyczyn niepowodzeń dydaktycznych oraz sposobów pracy z uczniem w domu. 7. Konsekwentne przestrzeganie zaleceń wydanych przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną Nr 1. 8. Zajęcia warsztatowe „Jak się uczyć?”. 	<p>Nauczyciele wszystkich przedmiotów, wychowawcy, pedagog szkolny.</p>

	<p>9. Organizowanie konkursów szkolnych, wiedzy, artystycznych, sortowych.</p> <p>10. Stosowanie systematyczne na lekcjach krótkich form kontroli wiedzy i umiejętności -kartkówki</p>	
Promocja zdrowia.	<p>1. Prelekcja „W kręgu problemów naszego życia- przyczyny i skutki uzależnienia od dymu tytoniowego”.</p> <p>2. „Światowy dzień bez papierosa”.</p> <p>3. Przeprowadzanie ankiet na temat uzależnień.</p> <p>4. „Droga do zdrowego życia” – zajęcia profilaktyczne.</p> <p>5. Spotkania z policją na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu i palenia papierosów – kl. VI.</p> <p>6. Plakaty, tablice informacyjne dla uczniów i rodziców.</p> <p>7. Poradnictwo z zakresu pomocy i wsparcia w walce z nałogiem.</p> <p>8. Filmy edukacyjne.</p> <p>9. Udział w spektaklach profilaktycznych organizowanych przez szkołę, GOK w Jedliczu i inne.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciel biologii, chemii, pedagog szkolny.</p> <p>Samorząd uczniowski.</p> <p>Wychowawcy, pedagog szkolny</p>
Zagospodarowanie czasu wolnego uczniów.	<p>Koła zainteresowań, wiedzy, sportowe.</p> <p>Zajęcia świetlicowe - opiekuńczo-wychowawcze finansowane przez GOPS w Jedliczu</p> <p>Konkursy, wycieczki, imprezy szkolne.</p> <p>Konsultacje przedmiotowe.</p> <p>Kursy przygotowujące do sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego</p> <p>Drużyna zuchów i harcerzy</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, opiekun świetlicy, opiekun drużyny zuchowej opiekun drużyny harcerskiej</p>

GIMNAZJUM KLASY I – III

PROPAGOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA I ALTERNATYWNEGO SPOSOBU SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU

Zadania	Sposobny realizacji	Odpowiedzialni
Uczenie zasad zdrowego stylu życia.	-rozmowy rodziców z dziećmi, -pogadanki, dyskusje na godzinach wychowawczych, -realizacja edukacji prozdrowotnej, -cykl tematów realizowanych na lekcjach biologii.	Rodzice, wychowawcy, nauczyciel biologii, wychowania fizycznego, higienistka szkolna
Rozwijanie sprawności fizycznej.	-lekcje wychowania fizycznego -imprezy sportowe, rozgrywki między klasowe, szkolne.	Nauczyciele wychowania fizycznego.
Dbanie o zdrowy styl życia dzieci i młodzieży	-prelekcje na temat szkodliwości długotrwałego siedzenia przed komputerem i telewizorem, -higiena pracy umysłowej.	Rodzice, wszyscy nauczyciele (w szczególności nauczyciel informatyki), pedagog szkolny.
Uświadamianie uczniom ,iż człowiek, jego zdrowie, godność, stanowią wartość najwyższą.	-rozmowy na lekcjach religii, języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie a także w ramach godzin wychowawczych i wychowania do życia w rodzinie	Nauczyciel religii, języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, wychowania do życia w rodzinie, wychowawcy.
Organizowanie pomocy w nauce.	-wychowawcy organizują pomoc koleżeńską, -w miarę potrzeb nauczyciele organizują zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze. -konsultacje przedmiotowe	Wszyscy nauczyciele, uczniowie, samorząd uczniowski.
Stwarzanie wychowankom warunków umożliwiających rozwój.	-nauczyciele stosują aktywne metody nauczania, -przestrzegają dobrych zasad i obyczajów szkoły, -aktywnie pełnią dyżury podczas przerw na korytarzach. -kontrolują uczniów i pilnują dyscypliny w klasie, -organizują pracę z uczniem zdolnym, -motywują uczniów do udziałów w zawodach sportowych,	Wszyscy nauczyciele, pracownicy szkoły.
Promowanie zachowań proekologicznych	- propagowanie akcji ekologicznych w środowisku lokalnym -zbiórka surowców wtórnych (makulatura, baterie)	Nauczyciel biologii.

ELIMINOWANIE PRZEJAWÓW AGRESJI I PRZEMOCY W SZKOLE

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za mienie własne i społeczne.	-spotkania uczniów, nauczycieli i dyrektora na apelach porządkowych, -pogadanki, dyskusje, scenki rodzajowe, plakaty., -przydział ucznia do ławki – informacja pisemna w dzienniku-dopilnowanie na wszystkich lekcjach aby uczeń siedział w swojej ławce	Dyrekcja, nauczyciele, samorząd uczniowski, pracownicy szkoły.
Przeciwdziałanie i redukcja agresji (słownej, fizycznej, psychicznej) w szkole, domu i środowisku lokalnym.	-pogadanki na godzinach wychowawczych, - projekcja filmu, dyskusja w oparciu o obejrzany film, - indywidualne rozmowy z uczniami na temat zachowań agresywnych, - bieżąca analiza zeszytów uwag, dzienników z zachowania mająca na celu wyłonienie uczniów stosujących przemoc, agresję, - rozmowy z rodzicami uczniów agresywnych, współpraca z rodzicami tych uczniów w celu wyeliminowania niewłaściwych zachowań, - spotkania z przedstawicielami instytucji państwowych: policja, kurator sądowy, - skuteczne reagowanie na wszelkie przejawy agresji	Wychowawcy, Nauczyciele, pedagog szkolny, rodzice
Uczenie alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów.	-dyskusje i ćwiczenia na godzinach wychowawczych, - dramy, scenki rodzajowe, -stała kontrola działań dzieci przez rodziców i nauczycieli.	Rodzice, nauczyciele, wychowawcy.
Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami.	-wskazywanie wzorców pozytywnych zachowań, -dbałość o rozwój osobowości uczniów, -zwiększanie szacunku do samego siebie.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny.
Pokazanie rodzicom właściwych sposobów	-współpraca z instytucjami działającymi na rzecz pomocy	Wychowawcy, pedagog szkolny.

radzenia sobie z agresją u dzieci.	rodzinie, -wskazanie rodzicom możliwości skorzystania z pomocy poradni specjalistycznej.	
Podnoszenie kultury słowa, eliminowanie wulgaryzmów ze słownika ucznia.	-lekcje języka polskiego dotyczące kultury języka pisanego i mówionego, - dyskusje na lekcjach religii i godzinach wychowawczych. - natychmiastowe reagowanie wychowawcze na przypadki używania wulgaryzmów, - apele szkolne poświęcone tej tematyce.	Nauczyciele języka polskiego, religii i wychowawcy.

PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Dostarczanie wiedzy o szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu i zażywania narkotyków.	-projekcja filmów video, referaty, prelekcje, plakaty na temat uzależnień, -biblioteka gromadzi literaturę dotyczącą tego tematu, - przeprowadzenie zajęć warsztatowych z profilaktyki antynikotynowej oraz zajęć z zakresu przeciwdziałania picia alkoholu, - pozyskanie do współpracy w walce z nałogiem rodziców, policji i innych instytucji, - udział w spektaklach profilaktycznych organizowanych przez szkołę, GOK Jedlicze i inne	Nauczyciele biologii, wychowawcy, pedagog szkolny.
Uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem konstruktywnego odmawiania	-kształtowanie umiejętności asertywnych, -ćwiczenie umiejętności właściwego komunikowania się, np. poprzez scenki dramowe: mówienie „nie” w sytuacji nacisku - filmy instruktażowe	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele języka polskiego, religii.
Propagowanie świadomego wybierania programów TV i racjonalnego korzystania z komputera.	-zapoznanie z zagrożeniami jakie niesie Internet, -zapobieganie szerzeniu się cyberprzemocy, -przygotowanie ucznia do świadomego korzystania z multimediiów i internetu	Wychowawcy, nauczyciel informatyki.

KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI INTREPERSONALNYCH

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Wzmacnianie więzi między rodzicami i dziećmi.	-okazywanie szacunku rodzicom jako pierwszym wychowawcom, -efektywne wykorzystanie wywiadówek w celu wzmacniania więzi rodziców i dzieci.	Rodzice, wszyscy nauczyciele.
Wzmacnianie poczucia przynależności do grupy klasowej.	-wycieczki klasowe, wyjścia do kina, teatru, muzeum, itp. -zabawy integracyjne, -działania integrujące klasę np. opłatek klasowy, -obchody dnia wiosny, -dyskoteki i inne spotkania okolicznościowe związane ze świętami i tradycjami.	Wychowawcy, samorzady klasowe, samorząd szkolny, opiekun samorządu szkolnego.
Ćwiczenia umiejętności wczuwania się w położenie innej osoby.	-scenki, rozmowy, -przeciwdziałanie stereotypom płci, -szerzenie działalności charytatywnej, -przeciwdziałanie stereotypom płci – dyskusje, przykłady z książek z życia codziennego, bariery równości	Wyznaczone osoby, wychowawcy, samorząd uczniowski. Wychowawcy, pedagog
Organizowanie pomocy uczniom mającym problemy w szkole i w domu.	-organizowanie pomocy koleżeńskiej, -prowadzenie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych. - konsultacje przedmiotowe	nauczyciele, samorząd uczniowski.
Wzmacnianie poczucia własnej wartości.	-rozbudzanie uczuć patriotycznych, -przekazywanie informacji o bogatej przeszłości i tradycji narodu., - motywowanie do udziału w akademiach i uroczystościach	Nauczyciele historii, języka polskiego, muzyki, religii, wychowawcy.
Kształtowanie właściwych postaw uczniów poprzez ukazywanie odpowiednich wzorców.	-podtrzymywanie tradycji związanych z organizacją apeli szkolnych, -zaangażowanie religijne – administrantura w kościele, - organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi np. przedstawiciele samorządu	Wszyscy nauczyciele w szczególności (nauczyciele historii, j. polskiego, religii) Wychowawcy, Pedagog szkolny

	lokalnego, politycy, hobbyści, zawody społecznego zaufania-sędzia, lekarz itp.	
Kształtowanie poprawnej komunikacji.	-integrowanie uczniów na zajęciach wychowawczych (np. zaufaj drugiej osobie, mówimy sobie miłe rzeczy) - scenki rodzajowe – utrwalanie 3 magicznych słów: proszę -dziękuję- przepraszam	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy

WYRABIANIE POTRZEBY UCZENIA SIĘ, ROZWIJANIA ZAINTERESOWAŃ

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Przygotowanie rodziców i nauczycieli do motywowania uczniów do nauki i pomagania im w trudnościach w uczeniu się.	- uzupełnienie księgozbioru biblioteki szkolnej o pozycje dotyczące pracy z uczniem mającym trudności w nauce oraz efektywnych metod pracy umysłowej, - informowanie rodziców o możliwości korzystania z pomocy Poradni Pedagogiczno Psychologicznej, - konsultacje indywidualne dla uczniów i rodziców, - prelekcje audiowizualne dla rodziców	Nauczyciel bibliotekarz. Wychowawcy, pedagog szkolny. Pedagog szkolny
Rozwijanie zainteresowań naukowych wśród dzieci i młodzieży.	-stosowanie aktywnych metod nauczania, wykorzystywanie multimedialnych środków dydaktycznych, stosowanie technologii informacyjnej na zajęciach szkolnych, wykorzystywanie komputerowych programów edukacyjnych -ukazywanie młodych ludzi z najbliższego środowiska, którzy dzięki nauce osiągnęli życiowy sukces – zapraszanie do szkoły na spotkania z młodzieżą, -łączenie nauki z zabawą oraz „zdrową” rywalizacją, -mobilizacja zespołów	Nauczyciele, Wychowawcy Wychowawcy, SU

	<p>klasowych oraz indywidualnych uczniów do pomocy koleżeńskiej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie wyjazdów na pokazy z fizyki do Uniwersytetu w Rzeszowie - przygotowywanie uczniów do konkursów wiedzy - 	<p>Nauczyciel fizyki</p> <p>Nauczyciele przedmiotów</p>
<p>Uczenie uczniów nowatorskich metod uczenia się.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja lekcji wychowawczych mających na celu pokazanie uczniom technik szybkiego uczenia się. - znajomienie uczniów z metodami uczenia się danego przedmiotu. - wykorzystanie komputera i zasobów Internetu do nauki szkolnej 	<p>Wychowawcy, pedagog szkolny.</p> <p>Nauczyciele, nauczyciel informatyki</p>
<p>Przygotowanie uczniów do wyboru szkoły ponadgimnazjalnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z psychologiem z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, - warsztaty zawodoznawcze. „Kim będę”, - udział w akcjach: Dzień Otwartej Szkoły, - wyjazd z uczniami klas trzecich na „Targi edukacyjne”, - udostępnianie aktualnych informacji o szkolnictwie ponadgimnazjalnym (gazetki informacyjne, informatory, strony WWW szkół ponadgimnazjalnych), - wyjazdy do zakładów pracy, - „100 pytań do”... rodzica wykonującego ciekawy zawód- organizacja spotkań 	<p>Wychowawca, psycholog z PPP Nr 1 w Krośnie, pedagog szkolny.</p>

ELEMİNOWANIE ZJAWISKA WAGAROWANIA

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
<p>Współpraca z rodzicami w zakresie kontroli realizacji obowiązku szkolnego.</p> <p>Uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z przebywania poza szkołą bez opieki nauczycieli i rodziców.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -kształtowanie u rodziców postawy odpowiedzialności za postępowanie dziecka w szkole, -stała kontrola frekwencji na wszystkich zajęciach – analiza i rozliczanie, -pogadanki, dyskusje, na 	<p>Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciel WOS , religii, wychowania do życia w rodzinie.</p>

Budzenie poczucia zdyscyplinowania i odpowiedzialności za wyniki swojej pracy i swoją przyszłość.	zajęciach wychowawczych uświadamiające zagrożenia związane z wagarowaniem, -kształtowanie umiejętności asertywnego odmawiania – organizacja zajęć warsztatowych podczas lekcji wychowawczych, -pogadanki, dyskusje, na temat obowiązków wynikających z pełnienia określonych ról społecznych: ucznia, członka rodziny, itp.	
---	---	--

Działania skierowane do rodziców

Zadania	Formy realizacji
I. Informowanie rodziców o pracach szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zapoznanie ze Statutem Szkoły (w tym z WSO), Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki, regulaminami organizacyjnymi. ▪ Organizowanie Dni Otwartych Szkoły, spotkań z wychowawcą. ▪ Przekazywanie sprawozdań z działalności szkoły w miesiącu wrześniu każdego roku. ▪ Informowanie o wynikach sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego. ▪ Zamieszczanie aktualności na stornie WWW szkoły ▪ Informowanie o formach pomocy edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, socjalnej organizowanych w szkole i poza nią.
II. Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu na zebraniach z rodzicami – przekazywanie kart informacyjnych i dniach otwartych – rozmowy indywidualne z nauczycielami uczącymi. ▪ Indywidualne spotkania z wychowawcą i pedagogiem ▪ Kontakt telefoniczny lub listowny z rodzicem ▪ Spotkania z pedagogiem organizowane dla rodziców.

III. Motywowanie rodziców do współpracy ze szkołą	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zachęcanie rodziców do pomocy dziecku w utrwalaniu przerabianego materiału w domu, w odrabianiu zadań domowych oraz systematycznej i bieżącej kontroli osiągnięć. ▪ Przekonanie rodziców do pozytywnego motywowania dziecka do nauki szkolnej. ▪ Systematyczny kontakt wychowawcy z rodzicami uczniów (telefon, e-mail, spotkanie indywidualne). ▪ Angażowanie rodziców w życie klasy do której dziecko uczęszcza - pomoc rodziców przy organizacji imprez klasowych, wycieczek itp. ▪ Angażowanie rodziców w życie szkoły – aktywny udział w pracach klasowej rady rodziców, Rady Rodziców Szkoły, pomoc w organizacji imprez i uroczystości szkolnych i środowiskowych. ▪ Systematyczna współpraca z Radą Rodziców.
--	---

Działania skierowane do nauczycieli

Zadania	Forma realizacji
I. Propagowanie kursów i szkoleń.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informowanie o kursach i szkoleniach w pokoju nauczycielskim. ▪ Kierowanie indywidualnych ofert do konkretnych nauczycieli – „poczta” w PN lub e-mailem. ▪ Promowanie nauczycieli doskonalących się w profilaktyce i wychowaniu.
II. Organizacja szkoleń i warsztatów.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizowanie szkoleń wewnętrznych w zespołach przedmiotowych. ▪ Organizowanie szkoleń Rady Pedagogicznej przez instytucje zewnętrzne - spotkania ze specjalistami z zakresu dydaktyki, opieki i wychowania.
III. Propagowanie literatury dotyczącej profilaktyki uzależnień, nauczania, wychowania i opieki.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki uzależnień. ▪ Pozyskiwanie filmów profilaktycznych. ▪ Informowanie o ciekawych stronach internetowych do wykorzystania przez nauczycieli.

IX. EWALUACJA

Pod koniec roku szkolnego przeprowadzona będzie ewaluacja programu za pomocą ankiety, analizy zeszytów uwag, rozmów z wychowawcami. Osobami ankietowanymi będą rodzice oraz uczniowie naszej szkoły. Uzyskane wyniki posłużą do analizy przeprowadzonych działań, ich skuteczności oraz potrzeby wprowadzenia ewentualnych zmian. Ewaluacja będzie podstawą do tworzenia planu działań profilaktycznych na kolejny rok szkolny.

X. USTALENIA KOŃCOWE

- wychowawcy klas są odpowiedzialni za zapoznanie rodziców oraz uczniów swoich klas z programem profilaktyki w pierwszym miesiącu nauki w danym roku szkolnym oraz informowanie ich o aktualnych zadaniach i efektach podjętych działań.
- na zakończenie roku szkolnego przeprowadzana jest ewaluacja programu profilaktyki, zebrane informacje są wykorzystywane do dalszych prac nad tym programem.
- wychowawcy klas na konferencji podsumowującej rok szkolny przedstawiają sprawozdanie z realizacji programu profilaktyki w swojej klasie.

XI. LITERATURA

1. Bożena Gwizdek, Elżbieta Sołtys, *Gimnazjalny projekt profilaktyczno – wychowawczy*, Warszawa 2002, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
2. Ewa Kosińska, *Zasady konstruowania szkolnego programu profilaktyki*, Wydawnictwo Rubikon, Kraków 2002 (<http://www.rubikon.krakow.pl>).
3. Małgorzata Simm, Ewa Węgrzyn – Jonek, *Budowanie szkolnego programu profilaktyki*, Wydawnictwo Rubikon, Kraków 2002 (<http://www.rubikon.krakow.pl>).
4. Bożena Kamińska – Buśko, *Zapobieganie uzależnieniom uczniów*, CMPPP, Warszawa 1997.
5. Ewa Kosińska, Barbara Zachora, *Profilaktyka pierwszorzędowa w szkole. Scenariusze zajęć z uczniami*, Wydawnictwo Rubikon, Kraków 2003 (<http://www.rubikon.krakow.pl>).
6. Materiały wspomagające opracowanie
 - http://www.mrat.pl/pdf/program_profilaktyki.pdf,
 - http://gim22-czest.prv.pl/regulaminy/p_profilaktyki.doc,
 - http://gimnazjum1.reszel.pl/img/pdf/pr_profil.pdf,
 - <http://zsnr2losice.home.pl/profilaktyka.htm>,

Pomoc organizacyjna:
Beata Orzechowska

Opracowała:
Beata Łopatkiewicz – pedagog szkolny